

PŘÍČINA/ DOPAD * aneb PROČ JE TO PROBLÉM	UKAZATELE ZMĚNY ** aneb KDE JE TO VIDĚT
V případě závislosti matky vliv na nově narození děti (např. u alkoholismu jsou dopady na zdraví dětí značné a poškození trvalé)	- fetální alkoholový syndrom – počty dětí narozené s touto dg.
Trestné činy či přestupky v souvislosti s užíváním návykových látek/gamblingu	- počty autonehod pod vlivem - rušení nočního klidu pod vlivem či další přestupky pod vlivem - počty prodeje/výroby - statistiky sousedských sporů v souvislosti se závislostmi
Výdaje/finanční náklady veřejného sociálního a zdravotnického systému	- celkové čerpání ze systému dávek SSP počty dávek hmotné nouze - výdaje na léčbu nemocí, které mohou souviset se závislostmi
V souvislosti se závislostmi rozvoj dalších nemocí, včetně duševních	- statistiky nemocnosti/počty neschopenek - čerpání PN a důvodů (skrz jakou nemoc) - statistiky nemocnic - kazuistiky a anamnézy (sledování za jak dlouho od něčeho se stalo něco – př. začal pít =) první hospitalizace)
Absence ve vzdělávání i v zaměstnání, podávání nižšího výkonu	- snaha o sledování důvodů drop-outů ze ZŠ/SŠ/VŠ - statistiky důvodů ukončení prac.poměru dle zákon.práce v souvislosti se závislostmi
Agresivní chování i autoagresivní	- statistiky NUDZ, ČSÚ, ÚZIS - statistiky ze záchytek, z PN - statistiky domácího násilí - statistiky umístění na krizové bydlení/azylový dům z důvodu závislosti partnera - statistiky vykazání PČR
Ztráta bydlení, bezdomovectví	- statistiky výjezdů IZS, MěPol. - Sledování dle ETHOS - Sledování statistik typu – ubytován střízlivý na azylovém domě, ačkoli „je veden jako alkoholik“
Rozpady rodin/ dopady do rodin	- Statistiky OSPOD - Statistiky ochranná/ústavní výchova - Statistiky důvody rozvodů - Sledování počtu osob, na které má situace přímý vliv (uvádí se až 7 lidí/1 uživatel)
Dluhy např. na zdr./sociálním	- Statistiky zadluženosti na veřejném pojištění
Sociální izolace/stud	- Kvalitativní výzkumy v terénu – časosběrně běžný život/den závislého dle typu závislostního chování
Nevyužívání občan.vybavenosti	- Méně peněz v ekonomice - Menší kvalita služeb

PROBLÉM V OBLASTI ZDRAVÍ =
ZÁVISLOSTNÍ CHOVÁNÍ ČLOVĚKA

PŘÍČINY (NĚKDY I DOPADY) – viz.výše*

- Užívání návykových látek je v ČR norma (zejména alkoholu a tabáku) - legální drogy jsou tolerované
- na alkohol existuje stále i reklama
- kouření je spojováno s nižším vzděláním a nižším pracovním postavením
- Online hry nejsou nijak zásadně regulované, online sázky také ne
- Veřejné herny jsou pro mnoho měst žádaným příspěvatelem do rozpočtu
- Poruchy příjmu potravy a sebepoškozování jsou bagatelizované, spojované se slabostí vůle člověka (často dívek) či jakýmsi „přehráváním/hysterií“
- Na užívání návykových látek má vliv celkový životní styl rodiny
- Mezi návykové chování patří také přehnané posilování/užívání podpůrných látek/energetických nápojů apod.

MOŽNOSTI ŘEŠENÍ

- Základ a gró prevence směrem do rodin – např. dostupné možnosti smysluplného vyžití a aktivní trávení volného času – učit se toto od malička záměrně, cíleně
- Obecní vyhlášky
- Zákony
- Cílená transdisciplinární spolupráce všech aktérů změny 😊

UKAZATELE ZMĚNY – VIZ. VÝŠE**

způsob ověření např.

=) dotazníkové šetření ve školách (děti, rodiče, učitelé)

- otázky na znalost služeb, na kamarády, na jejich problémy, na trávení volného času

=) HBS studie na ZŠ 1x 4 roky

=) národní výzkum užívání alkoholu a tabáku SZÚ

AKTÉŘI ZMĚNY

- Lékaři
- Lékárny
- Školy
- Sociální služby
- Metodici prevence na všech úrovních systému
- Poradny
- Porodnice
- Orgány SPOD
- Složky IZS
- Politici
- Úředníci
- .....
- Rodiny/rodiče/sourozenci/sousedé